
Výročí města Plzně 2017

Plzeňská výročí v roce 2017 – výběr

992	Podle legendy pražský biskup Vojtěch založil nejstarší plzeňský kostel sv. Jiří v Doubravce (pravděpodobněji 12. století).	1025
1307, 17.4.	Nejstarší písemná zpráva o rozestavěném kostele sv. Bartoloměje a plzeňském pivovaru, na listině nejstarší známá městská pečeť.	710
1407 - 1411	V tomto období byla vedena nejstarší městská kniha, latinsky psaná kniha soudní.	610-606
1422	České korunovační klenoty ukryty před husitskými vojsky patrně v kryptě kostela sv. Bartoloměje v Plzni.	595
1507	Největší požární katastrofa v dějinách města, shořely 2/3 města.	510
1512	1. zpráva o existenci lékárny v Plzni.	505
1532, 11.1.	Nejstarší zpráva o městské vodárně v Pražské ulici.	485
1562, 1.2.	Ferdinand I., císař římský, král uherský a český, dal Plzni vlastní zlatou bulu (jedinou, kterou vydal českému či moravskému městu) na potvrzení privilegií udělených císařem Zikmundem.	455
1582, 25.11.	Plzeň jako první město v českých zemích začala používat nový gregoriánský kalendář.	435
1592, 26.11.	Otevřena nová renesanční budova městské školy (mezi radnicí a kostelem sv. Bartoloměje).	425
1602	Kreslíř a grafik Jan Willenberg při svém pobytu ve městě vytvořil známý panoramatický pohled na Plzeň včetně kostela sv. Bartoloměje.	415
1692, 27.10.	Jakub Auguston ml., který se posléze velmi zasloužil o barokní architekturu města, byl přijat za plzeňského měšťana.	325

1757	Vstoupil v platnost nový tereziánský katastr, podle něj Plzeň v té době vlastnila 26 vesnic (11 řemeslníků bylo ve vesnicích a 279 v Plzni).	260
1787, 30.4.	Josef Johan Morgensäuler získal povolení založit v Plzni knihtiskárnu, nakladatelství a knihkupectví.	230
1812, 7.- 8.7.	Na inspekční cestě se v Plzni zastavil a v Guldenerovském domě přenocoval rakouský císař František I.	205
1817, 28.1.	Profesor Josef Vojtěch Sedláček začal na plzeňském gymnáziu zdarma vyučovat češtinu a tím zahájil svou buditelskou činnost v Plzni.	200
1832	Založena nová městská nemocnice v sadech 5. května.	185
1832, 6.3.	Byla dostavěna klasicistní budova městského divadla (architekt L. Sachetti) na rohu Riegrovy ul. a sadů Pětatřicátníků – 1. kamenné divadlo v Plzni.	185
1832, 3.12.	Po smrti posledního plzeňského kata Matěje Kaisera bylo katovské místo v Plzni zrušeno.	185
1837	Na Rychtářce založena první plzeňská továrna – Levitova koželužna.	180
1842, 5.10.	Uvařena první várka piva v Měšťanském pivovaru.	175
1847, srpen	Josef Stanislav Zauper otevřel v Plzni první muzeum (gymnazijní).	170
1857, 3.1.	V budově radnice zahájila činnost městská spořitelna (1. česká).	160
1862, duben	Do provozu předáno hlavní vlakové nádraží.	155
1862, 14.7.	Zahájen železniční provoz mezi Plzní a Prahou.	155
1862, 30.10.	Byl ustaven zpěvácký spolek Hlahol.	155
1862, 8.11.	Zahájila činnost Měšťanská beseda (zábavní a vzdělávací spolek plzeňských měšťanů).	155

1872, 24.5.	Zahájen provoz na železniční trati Plzeň – Cheb.	145
1877	Dokončena železnice do Železné Rudy (impuls k rozvoji plzeňského turismu na Šumavě).	140
1877,20.2.- 1879,15.3.	Vycházel první plzeňský deník Pilsner Abendpost.	140
1882	Byl ustaven Plzeňský filharmonický spolek (zanikl 1896).	135
1887, 2.4.	Založen Spolek techniků z Plzně a okolí.	130
1887, 14.- 15.8.	1. sjezd českých cyklistů.	130
1887, 19.9.	Otevřena novostavba školní budovy Nad Hamburkem, nejmodernější v Plzni.	130
1892	Dokončena brána Měšťanského pivovaru (architekt E. Klotz).	125
1892, 29.3.	Stavitel Rudolf Štech požádal Mikoláše Alše o vypracování návrhů pro sgrafita na plzeňské domy.	125
1892, 1.5.	První plzeňská oslava 1. máje – oslava, tábor lidu.	125
1892, 26.5.	Začal vycházet satirický dělnický časopis Žumbera.	125
1892, 20.6.	Do užívání veřejnosti předán nově postavený železný most přes řeku Úslavu v Chrástecké ulici.	125
1892, 17.9.	Otevřeno nové české gymnázium v Husově ul. (dnes budova ZČU).	125
1892, 15.12.	Konala se ustavující valná hromada plzeňského odboru Klubu českých turistů.	125
1897, 31.10.	Vysvěcena nová budova dívčí a chlapecké obecné školy na Mikulášském náměstí (dnes Církevní gymnázium).	120

1902, 1.1.	Otevřena všeobecná část ústředního hřbitova, který byl v letech 1897 – 1901 vybudován v katastru obce Doubravka.	115
1902, 14.1.	Ustavující schůze akvaristického spolku Iris.	115
1902, 18.8.	Otevřena nová všeobecná nemocnice na Borech.	115
1902, 27.9.	Operou Libuše bylo slavnostně otevřeno nové městské divadlo (nyní DJKT).	115
1902, 10.11.	Začal úřadovat Krajský soud v novostavbě ve Veleslavínově ul.	115
1907	Dokončena stavba Vodárenské věže pivovaru (autor J. Špalek).	110
1907, 18.6.	Církevní řád redemptoristů si zřídil kapli ve Vaňkově vile na Klatovské třídě.	110
1907, 17.7.	Otevřením nové výpravní budovy s kopulí (stavitel R. Štech) byla dokončena přestavba hlavního vlakového nádraží.	110
1912, 9.12.	Byla založena Okresní studijní knihovna Číperova (v budově Městského historického muzea) – veřejná vědecká knihovna.	105
1917, květen	Do Loutkového divadla feriálních osad přišel dramaturg, režisér, výtvarník a loutkoherec Josef Skupa.	100
1917, 25.5.	Výbuch v muniční továrně v Bolevci – katastrofa si vyžádala 200 mrtvých a stovky raněných.	100
1922, 25.7.	Zkolaudován Masarykův most přes Berounku (Jateční ul.).	95
1927	Dokončen Rašínův dům ve Škroupově ulici (architekt F. Roith).	90
1927	Otevřena Betlémská kaple – modlitebna Evangelické církve metodistické v Husově ulici (stavitel J. Blecha).	90

1932, 4.9.	Otevřena Měšťanská škola chlapecká a dívčí - tzv. Pikova škola v Doubravce (architekt H. Zápal).	85
1937	Postaven obytný a obchodní dům Pražské městské pojišťovny na rohu Americké a Goethovy ulice (architekt F. Roith).	80
1942, 9.1.	Začaly transporty plzeňských Židů do koncentračního tábora v Terezíně.	75
1942, 1.5.	Plzeň byla vyhlášena městem se zvláštním statutem, její územní působnost byla rozšířena o několik obcí (Bolevec, Božkov, Bukovec, Černice, ...).	75
1942, 1.8.	Do užívání veřejnosti dán nový železobetonový most (tzv. Druhý Pražský) přemostující Radbuzu (Pražská a Nádražní ul.).	75
1952	Byl založen Plzeňský smyčcový orchestr jako zájmové sdružení amatérských hudebníků.	65
1957, 4.1.	Vzniklo Pěvecké a orchestrální sdružení západočeského učitelstva.	60
1962, 15.1.	Otevřena nová základní škola ve Chválenické ulici.	55
1962, 1.5.	Slavnostně otevřen nový domov důchodců v Kotíkovské ulici.	55
1962, 15.7.	Otevřen nový střelecký areál (Lobzy), tehdy nejmodernější v Evropě.	55
1967	Založena výtvarná skupina INTENSIT (Stanislav Bukovský, Jiří Degl, Antonín Lněnička, ...).	50
1967, 26.-29.1.	1. ročník loutkářského festivalu Skupova Plzeň.	50
1967, 18.2.	Zahájení provozu hotelu Škoda (nám. Českých bratří).	50
1967, 2.9.	Začala výuka v nových prostorách SPŠE v Koterovské ul. na Slovanech.	50

1972	Otevřen obchodní dům Západočeského konzumního družstva Centrum (Doubravka).	45
1972	Plzeň dosáhla 150 000 obyvatel.	45
1972, 15.3.	Otevřen hotel Ural na náměstí Republiky (architektka J. Glaserová).	45
1972, 30.3.	Výstavou obrazů Josefa Mánesa otevřena výstavní síň Masné krámy.	45
1972, 11.11.	Otevřen nový most A. Zápotockého přes řeku Mži (od r. 1990 most Gen. Pattona).	45
1982	Založen dětský folklorní soubor Jiskřička.	35
1982	Založen dětský folklorní soubor Meteláček.	35
1992, 12.5.	Divadlo Alfa se přestěhovalo do nové budovy na Letné.	25
1992, 1.7.	Vznik Magistrátu města Plzně (nahradil Úřad města Plzně a Okresní úřad Plzeň-město).	25
1992, 1.9.	Otevřeno Církevní gymnázium (Mikulášské náměstí).	25
1992, 14.9.	Otevřena soukromá základní škola dr. Martina Luthera (Školní náměstí).	25
1997, 8.3.	Otevřen Domov sv. Zdislavy pro matku a dítě v tísní (Čermákova ulice).	20
1997, 26.6.	Zprovozněn nový most přes Radbuzu (Malostranská ulice).	20
1997, 1.9.	Otevřeno kontaktní K- centrum pro občany ohrožené drogami (Koperníkova ulice).	20

Výročí plzeňských osobností – 2017 (výběr)

Hostičková, Anna *1942 Praha Architektka.	*75
--	------------

LEDEN

Fleissig, Karel *4.1.1912 Líně/ +7.2.1976 Plzeň Spisovatel, redaktor, archivář, ředitel Knihovny města Plzně (odlišné místo narození Sulkov).	*105
Martinovský, Ivan *6.1.1937 Úvaly/ +11.3.2015 Archivář.	*80
Slípka, Jaroslav *10.1.1952 Kladno Lékař, pedagog.	*65
Pánek, Jiří *14.1.1947 Klatovy Houslista, koncertní mistr.	*70
Růžičková, Zuzana *14.1.1927 Plzeň Cembalistka, vysokoškolská pedagožka.	*90
Modrý, Vladimír V. *15.1.1907 Plzeň/ +6.5.1976 Plzeň Akademický malíř, grafik.	*110
Skupa, Josef *16.1.1892 Strakonice/ +8.1.1957 Praha Výtvarník, scénograf, loutkář, ilustrátor, vysokoškolský pedagog (odlišný den úmrtí 6.1.1957).	*125 +60
Vimr, Zdeněk *17.1.1952 Plzeň Vysokoškolský pedagog, sbormistr operního sboru Divadla J. K. Tyla a pěveckého sboru Nová Česká píseň.	*65
Viktora, Viktor *20.1.1942 Plzeň Vysokoškolský pedagog, literární historik.	*75

Hirsch, Richard *21.1.1847 Lázně Kynžvart/ +12.3.1902 Plzeň Továrník, spoluzakladatel továrny na výrobu drátěných hřebíků a drátů v Plzni.	*170 +115
Talichová-Loukotová, Valentina *21.1.1907 Plzeň/ +10.11.1972 Praha Houslistka, hudební pedagožka (odlišný den narození 17.1.1907).	*110 +45
Herold, František *22.1.1837 Beroun/ +14.8.1903 Plzeň Duchovní, arciděkan, zakladatel Sokola v Plzni.	*180
Lábek, Ladislav *27.1.1882 Plzeň/ +26.05.1970 Plzeň Kulturní historik, etnograf, zakladatel a ředitel Národopisného muzea Plzeňska.	*135

ÚNOR

Kepková, Miluše *7.2.1927 Odbojářka, pedagožka.	*90
Bukovský, Josef *8.2.1907 Strunkovice nad Volyňkou/ +7.6.1996 Plzeň Odbojář, strojvedoucí.	*110
Kostková, Zorka *16.2.1952 Plzeň Herečka.	*65
Trnka, Jiří *24.2.1912 Plzeň/ +30.12.1969 Praha Malíř, grafik, ilustrátor, scénický a filmový výtvarník kreslených a loutkových filmů, vysokoškolský pedagog.	*105

BŘEZEN

Kopecký, Martin *5.3.1777 Vysoké Mýto/ +1.6.1854 Plzeň Advokát, plzeňský purkmistr, zasloužil se o výstavbu a modernizaci Plzně (odlišný den úmrtí 1.4.1854).	*240
Světlík, Ladislav *5.3.1937/ +27.1.1981 Výtvarník, autodidakt, grafik, sochař.	*80
Brůhová, Bedřiška *20.3.1942 Plzeň Pedagožka, autorka kulturních a literárních kritik.	*75
Světlík, Ladislav *23.3.1917 Plzeň/ +27.7.2008 Warkworth Voják, vojenský pilot, příslušník RAF.	*100

DUBEN

Maur, Eduard *1.4.1937 Plzeň Historik, vysokoškolský pedagog.	*80
Černý, Karel *7.4.1922 Plzeň/ +5.9.2014 Tábor Filmový výtvarník, scénograf, držitel Oscara.	*95
Trojan, Václav *24.4.1907 Plzeň/ +5.7.1983 Praha Hudební skladatel, varhaník, dirigent, dramaturg.	*110
Sedláček, Jan *26.4.1927 Dobřany Houslista, koncertní mistr.	*90

KVĚTEN

Lhota, Karel *12.8.1894 Praha/ +1.5.1947 Praha Architekt, scénograf, pedagog (odlišné místo úmrtí Plzeň).	+70
Chvojka, Bohumil *19.9.1886 Bezděkov/ +3.5.1962 Plzeň Architekt, pedagog.	+55
Hrubý, Josef *10.5.1932 Černětice Spisovatel, básník, ředitel Knihovny města Plzně.	*85

ČERVEN

Friedrichová, Hana *8.6.1947 Plzeň Sbormistryně, pedagožka.	*70
Hejtmánková, Blanka *10.6.1957 Plzeň Pedagožka, recitátorka.	*60
Potužáková, Jana *22.6.1942 Starý Plzenec Teoretička umění, vysokoškolská pedagožka, ředitelka Západočeské galerie v Plzni.	*75

Wünsch, Josef *29.6.1842 Rokycany/ +20.11.1907 Plzeň Cestovatel, pedagog, spisovatel, objevitel pramenů řeky Tigris.	*175 +110
---	---------------------

ČERVENEC

Píka, Heliodor *3.7.1897 Štítina/ +21.6.1949 Plzeň Armádní generál.	*120
Slíva, Jiří *4.7.1947 Plzeň Výtvarník, grafik, ilustrátor, karikaturista.	*70
Platzer, Ignác František *6.7.1717 Plzeň/ +27.9.1787 Praha Sochař (odlišný měsíc narození 6.6.1717, odlišný měsíc úmrtí 27.8.1787).	*300 +230
Svatek, Jan *7.7.1932 Plzeň Filozof, logik, vysokoškolský pedagog.	*85
Křížík, František *8.7.1847 Plánice/ +22.1.1941 Stádlec Vynálezce, elektrotechnik, průmyslník (odlišné místo úmrtí Praha).	*170
Weisl, Otto *18.7.1917 Plzeň Voják, válečný pilot, příslušník RAF.	*100
Hruška, Luboš *20.7.1927 Plzeň/ +30.6.2007 Plzeň Voják, politický vězeň, zakladatel Památníku obětem zla v Plzni (Meditační zahrada).	*90 +10

SRPEN

Pelant, Jan *17.8.1937 Mladá Boleslav Archivář, historik.	*80
Šafránek, Jaroslav *23.5.1890 Plzeň/ +22.8.1957 Praha Fyzik, vysokoškolský pedagog (odlišný den a místo úmrtí 23.8.1957 Spálené Poříčí).	+60
Málek, Antonín *28.8.1937 Plzeň Akademický malíř (odlišný den narození 18.8.1937).	*80

ZÁŘÍ

Semler, Hanuš *1.9.1917 Plzeň/ +2007 Kanada Voják, příslušník RAF.	*100 +10
Kaňák, Karel *3.9.1922 Plzeň/ +10.2.2007 Zruč-Senec Dendrolog, založil Arboretum Sofronka.	*95 +10
Ženíšek, Václav *10.9.1917 Plzeň/ +13.11.1952 Praha Voják, kapitán zpravodajské služby.	*100 +65
Pfleger, Antonín *12.9.1927 Protivín Operní pěvec (odlišné místo narození Plzeň).	*90
Zapletal, Jaroslav *16.9.1937 Litovel Akademický malíř, výtvarník, scénograf, pedagog.	*80
Topinka, Lumír *23.9.1927 Plzeň/ +17.11.2002 Výtvarník, malíř, grafik, pedagog, založil První československou galerii dětského výtvarného projevu v Plzni.	*90 +15
Peták, Václav *24.9.1842 Rosovice/ +19.11.1917 Plzeň Advokát, zemský poslanec, starosta města Plzně.	*175 +100

ŘÍJEN

Kovařík, Jiří *13.10.1932 Plzeň/ +27.10.1994 Plzeň Malíř.	*85
Budil, Vendelín *19.10.1847 Praha/ +26.3.1928 Plzeň Herec, režisér, ředitel Městského divadla v Plzni, divadelní historik, publicista.	*170
Hartman, Jiří *24.10.1917 Praha/ +27.3.2006 Velká Británie Voják, válečný letec, příslušník RAF.	*100
Král, Václav *2.5.1891 Plzeň/ +24.10.1942 Mauthausen Odbojář, policejní inspektor.	+75
Beníšková, Otýlie *25.10.1882 Rakovník/ +22.8.1967 Praha Herečka.	*135 +50

LISTOPAD

Krofta, Josef	+125
----------------------	-------------

*27.2.1845 Potvorov/ +3.11.1892 Plzeň Právnick, poslanec, primátor města Plzně.	
Kos, Jaroslav *5.11.1917 Dobrá Voda/ +15.10.2012 Lékař, pedagog, emeritní profesor Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Plzni.	*100
Juříčka, František *6.11.1927 Lidečko/ +28.3.2012 Plzeň Publicista, rozhlasový režisér, herec, disident.	*90
Sutnar, Ladislav *9.11.1897 Plzeň/ +17.12.1976 New York Výtvarník, grafik, designér, vysokoškolský pedagog (odlišné datum úmrtí 17.11., 18.11. 1976).	*120
Třeška, Vladislav *13.11.1957 Plzeň Lékař, vysokoškolský pedagog.	*60
Aleš, Mikoláš *18.11.1852 Mirotice/ +10.7.1913 Praha Malíř, ilustrátor, v l. 1892–1904 působil v Plzni.	*165
Polan, Bohumil *18.11.1887 Plzeň/ +25.7.1971 Plzeň Básník, literární, výtvarný a divadelní kritik, knihovník, ředitel Knihovny města Plzně.	*130
Groll, Josef *21.8.1813 Vilshofen/ +22.11.1887 Vilshofen První sládek Měšťanského pivovaru v Plzni.	+130
Ledvinová, Miloslava *24.11.1937 Oprechtice Spisovatelka.	*80
Málková, Jaroslava *25.11.1947 Plzeň Spisovatelka, pedagožka.	*70

PROSINEC

Stárek, František *1.12.1952 Plzeň Publicista, disident.	*65
---	------------

Kníže, Roman *2.12.1952 Opava Básník, herec.	*65
Hoščálková, Milada *4.12.1937 České Budějovice/ +2.5.1996 Plzeň Klavíristka, organizátorka hudebního života v Plzni.	*80
Lábková, Marie *6.12.1892 Plzeň/ +11.4.1965 Plzeň Etnografka.	*125
Palla, Hynek *12.12.1837 Praha/ +24.7.1896 Plzeň Hudební skladatel, dirigent, sbormistr, pedagog (odlišný den úmrtí 23.7.1896).	*180
Sofron, Jaromír *16.12.1932 Plzeň Botanik, geobotanik, geolog.	*85

*Vypracovalo Oddělení informačních služeb a studovna Knihovny města Plzně.
31. 3. 2016*